

at der kommer en Række Arbejder til foruden de i Lovforslaget nævnte, og at Udgifterne dertil ikke kunne dækkes paa anden Maade end ved at ty til dette Laan; thi det vil sikkert være urimeligt at optage et nyt Laan, saa længe man har dette. Resultatet bliver, tror jeg, at dette Laan ikke vil strække til saa længe, som man, efter hvad der foreligger i Sagen, skulde tro. Saa vidt jeg har forstaaet, gaar den ærede Finansminister ud fra, at det maaske kunde strække til i en fire Aar. Det tror jeg ikke, det vil gøre, der er mange Forhold, som her komme til at influere paa Stillingen, ogsaa det, at Overskuddet af vore løbende Indtægter stadig gaar nedad. Dette Overskud, som vi hidtil have kunnet anvende til de ekstraordinære Udgifter, er allerede gaaet betydeligt ned og vil fremdeles gaa nedad. Naar vi faa de ny Skattelove, ny Lønningslove, bliver der ikke saa særlig meget tilbage til ekstraordinære Udgifter. Jeg tror derfor ikke, det kan nytte at lukke Øjnene for, at vi staa ved en temmelig stærk Laanperiode, og at vi ikke ville kunne holde ud i ret mange Aar, selv med det Laan, der her er Tale om. Dette kunde føre til, at man rejste det Spørgsmaal: Skulle vi ikke nu tage et højere Laan? Dertil kunde jeg dog af forskellige Grunde ikke nu være med. For det første synes jeg, man ikke kan gøre det, allerede fordi Finansministeren har gjort sit Overslag og er kommen til det Resultat, at der ikke behøves mere end det foreslaaede Beløb. Det vilde utvivlsomt være misligt, om Forsamlingen under disse Forhold vilde sætte sig imod ham og forcere ham til at tage et større Laan. Ministeren har ogsaa Ret i, at det slet ikke er morsomt at ligge med saa mange Penge, ja, det kan være morsomt nok at have saa mange Penge i Kassen, men det er sikkert ikke økonomisk. Man bør ikke tage alt for meget, navnlig naar man ikke har nogen Garanti for, hvad man kan faa ind i Rente. Dertil kommer, at Forholdene paa Pengemarkedet have bedret sig. I den sidste Tid ere de, som ogsaa fremhævet af den ærede Minister, ikke tilnærmelsesvis saa slette som tidligere. Og selv om man nu maa nære Tvivl, om der vil komme saa gunstige Aar igen som Aarene 1894—97, der maa betegnes som ganske ekstraordinære, tør man vel nok gaa ud fra, at der vil komme et Tidspunkt, hvor Rentefoden atter gaar ned, og der er derfor vistnok intet forløbet ved at vente med at optage yderligere Laan

til senere. Saa er der endelig det Spørgsmaal: Er den Kurs, der nu er budt, gunstig? Ja, naturligvis er den relativt ikke ugunstig, naar man ser hen til, hvad der tidligere er budt, naar der er optaget Laan, men det er et Hensyn, der ikke kan tages. Naar man staar og erkender, at man skal have Penge, er der intet at gøre, saa maa man tage Forholdene, som de ere, og man tør da sige, at den ærede Finansminister har været heldig; der er vist ikke Tvivl om, at han har faaet, hvad han kunde faa, og han har i alt Fald anvendt den eneste Fremgangsmaade, man kan anvende i saa Henseende, nemlig at give Folk Lejlighed til at konkurrere. For mig stiller det sig derfor saaledes, at der er al Grund for Tinget til at bifalde det Forslag, der her er fremkommet, og jeg vil ogsaa sige, at jeg tror, der er Grund til at følge Ministeren, naar han ønsker denne Sag hurtig afgjort. Der er ganske sikkert en vis Tilbøjelighed hos Bankinstitutterne til at øve et Pres i saa Henseende, alting skal gaa i en Fart, og tidt kan man spørge, om det nu ogsaa er nødvendigt. Men der er dog utvivlsomt Hensyn at tage; for disse store Bankinstitutter er det af væsentlig Betydning at kunne træffe alle deres Dispositioner i Tide, og kan man tage Hensyn hertil uden at krænke nogen, tror jeg ogsaa, man bør gøre det. Dertil kommer, at det, hvis man gik til at nedsætte et Udvalg, vilde være tvivlsomt, om der inden for en rimelig Tid vilde komme praktisk Udbytte af et saadant Udvalg. Derfor vil jeg ogsaa paa det Punkt anbefale at følge Ministeren.

Oct. Hansen: Det forekommer mig, at man maa sige, at de Betingelser, hvorunder dette Laan nu kan gøres, ere særdeles gunstige og gunstigere, end man havde Grund til at vente, endog blot for et halvt Aar siden. Kursen er 96, og naar man ser, at et Papir som Østifternes Kreditforenings $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer noteres til $84\frac{1}{2}$ eller 85, maa det siges at være overraskende godt, at man kan faa Statslaan anbragt til 96, altsaa 11 Points mere end et saa godt Papir som Østifternes Kreditforeningsobligationer. Hvorvidt dette nu skyldes Konjunkturerne i Almindelighed, eller det maaske skyldes den større Tillid til de danske konstitutionelle Forhold og Finansforhold, der er fremkommet som Følge af, hvad der er sket i Sommer, skal jeg ikke nærmere fordybe mig i. Jeg tror ikke, at det sidste Moment er ganske